

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КЗ «ХУСТСЬКИЙ БАЗОВИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

КЗ «Хустський базовий
медичний фаховий коледж»
Закарпатської обласної ради
Віктор БАБИЧ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
У КЗ «ХУСТСЬКИЙ БАЗОВИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Розглянуто та схвалено
на засіданні педагогічної ради
Протокол №4 від 14.08. 2023р.,
Протокол №2 від 12.03.2026 р.

Уведене в дію
наказом директора № 19-О
від 13.03.2026 р.

1. Загальні питання

- 1.1. Дане Положення розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (стаття 42. Академічна доброчесність), Закону України «Про фахову передвищу освіту» (стаття 17.) Система забезпечення якості фахової передвищої освіти; (стаття 26.) Забезпечення академічної доброчесності у сфері фахової передвищої освіти), Законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції» та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.
- 1.2. Положення створено з метою дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності КЗ «Хустський базовий медичний фаховий коледж» Закарпатської обласної ради (далі - Коледж): освітній, науковій, виховній; запобігання та виявлення академічного плагіату в письмових роботах науково-педагогічних працівників, педагогічних працівників та здобувачів освіти та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності; дотримання взаємовідносин між науково-педагогічними, педагогічними працівниками та здобувачами освіти; запобігання порушення академічної доброчесності.
- 1.3. Положення регламентує порядок перевірки на наявність академічного плагіату науково-методичних робіт, методичних посібників, статей, тез доповідей, що надходять до редакцій наукових журналів та конференцій тощо.
- 1.4. Науково-педагогічні працівники, педагогічні працівники та здобувачі освіти зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

2. Основні види порушень академічної доброчесності.

2.1 Плагіат – оприлюднення (опублікування) (повністю або частково) чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

2.2. Академічний плагіат:

- плагіат ідей, даних, моделей, ілюстрацій тощо;
- плагіат фрагментів письмових робіт та повних текстів;
- відсутність належних посилань за відсутності привласнення авторства;
- помилки цитування.

2.3. Самоплагіат:

- дуплікація публікацій – публікація однієї і тієї самої наукової роботи (цілком або з несуттєвими змінами) в декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт як нових наукових робіт;
- повторне подання здобувачами освіти письмових робіт, які вже подавалися як

звітність із інших дисциплін, без дозволу викладача;

- повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаного їх аналізу.

2.4.Списування:

– виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання. Найбільш поширеною формою списування є використання друкованих і електронних джерел інформації під час виконання письмових робіт, зокрема екзаменаційних та контрольних робіт без дозволу викладача. Також до списування може бути зараховано:

– здавання або репрезентацію різними особами робіт з однаковим змістом як результат власної навчальної діяльності;

– написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах;

– використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових та ін.) під час виконання групових контрольних заходів з однаковими варіантами;

– несамотійне виконання завдань у випадках, коли не дозволяється отримання допомоги, або не зазначення інформації про отриману допомогу,

2.5.Фабрикація:

- посилання на вигадані джерела інформації або навмисне посилання не на справжнє джерело;

- приписування іншим особам текстів, думок чи ідей, яких вони не висловлювали чи не публікували.

2.6.Фальсифікація:

- наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах свідомо змінених літературних даних та даних, отриманих із інших джерел; зокрема, статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо - та відеоматеріалів тощо без належного обґрунтування причин і зазначення методики їх корегування;

- наведення неповної або викривленої інформації про апробацію результатів досліджень та розробок.

2.7.Обман:

- включення до співавторів наукових публікацій осіб, що не брали кваліфікованої участі в їх підготовці (кваліфікованою участю у підготовці публікації є участь у формулюванні цілей, завдань та висновків роботи, написанні її тексту, обґрунтуванні методики дослідження, отриманні основних результатів дослідження тощо);

- подання як результатів власної праці робіт, виконаних на замовлення іншими особами, або робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання;

- написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах.

2.8.Хабарництво:

– надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ

матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі. У випадках, визначених законодавством, хабарництво може утворювати склад кримінального злочину «неправомірна вигода», передбаченого статтями 368, 368-3, 369 Кримінального кодексу України. До хабарництва, зокрема, може бути зараховано одержання, провокування або пропонування неправомірної вигоди за отримання позитивної або вищої оцінки під час складання будь-якого виду поточного та підсумкового контролю, а також будь-яких інших переваг у навчальній, дослідницькій чи трудовій діяльності; примусові благодійні внески та примусову працю здобувачів освіти та/або їхніх батьків; примусове надання освітніх послуг (примусове репетиторство); деякі випадки конфлікту інтересів тощо.

2.9. Необ'єктивне оцінювання:

– свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти. Це порушення охоплює будь-які випадки свідомого завищення або заниження оцінок викладачами. Зокрема це може бути використання різних підходів і критеріїв під час оцінювання однотипних робіт різних здобувачів освіти; навмисне створення нерівних умов для різних здобувачів освіти; надання та/або отримання будь-яких необґрунтованих переваг в освітній, дослідницькій чи трудовій діяльності здобувачам освіти та співробітникам закладу освіти, зокрема через родинні та інші неформальні зв'язки; застосування тиску на осіб, які ухвалюють відповідні рішення.

-до необ'єктивного оцінювання також може бути зараховано використання незрозумілої здобувачам освіти системи оцінювання;

-невчасне повідомлення здобувачів освіти про систему оцінювання результатів навчання; створення системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям та завданням теми, дисципліни, практики, освітньо-професійної програми тощо.

3.Реалізація академічної доброчесності

3.1. Відповідно до ч. 2 ст. 42 Закону України «Про освіту» дотримання академічної доброчесності в Коледжі реалізується через:

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- пріоритет права, свобод людини і громадянина;
- усвідомлення значущості норм академічної доброчесності;
- співвідношення власних вчинків із моральними та професійними нормами;
- науковість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство та взаємодопомогу.

3.2. Дотримання академічної доброчесності включає:

- дотримання норм Конституції України та чинного законодавства України у сфері вищої освіти;
- дотримання принципів етики та визначених законами правил;
- надання достовірної інформації про джерела використання інформації, про власну науково-педагогічну діяльність методик і результати досліджень,;
- створення і використання ефективних методів об'єктивного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- використання в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та

достовірних джерел інформації;

- дотримуватись морально-етичних норм здобувачів освіти незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігій, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, соціального й майнового стану, а також інших обставин;

- неупереджено та об'єктивно оцінювати знання навички та вміння здобувачів освіти;

- за порушення академічної доброчесності нести відповідальність.

3.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти має на меті:

- діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;

- опанувати правила академічного письма;

- коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;

- використовувати в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації, грамотного письма;

- усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності;

- давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

4. Група сприяння академічній доброчесності

Група сприяння академічній доброчесності створюється з метою:

4.1. Популяризації принципів академічної доброчесності як складової корпоративної культури в Коледжі, безумовності їх дотримання;

4.2. Розповсюдження зразків вітчизняного та світового досвіду академічної доброчесності;

4.3. Попередження порушень академічної доброчесності та прикладів якісного зростання освітнього процесу у разі дотримання цих принципів;

4.4. Сприяння впровадженню в Коледжі сучасних технологій боротьби з проявами академічної недоброчесності;

5. Комісія з етики, академічної доброчесності та управління конфліктами

5.1. Комісія з етики, академічної доброчесності та управління конфліктами (далі - Комісія) створюється під головуванням заступника директора з навчальної роботи і складається з представників циклових комісій у складі одного від кожної комісії.

5.2. Комісія створюється з метою дотримання етичних норм, правил академічної доброчесності та виявлення, встановлення та розгляд фактів порушення доброчесності та прийняття рішень про види відповідальності, застосовані до осіб, які порушують етичні та академічні норми доброчесності.

5.3. Для розгляду порушень академічної доброчесності здобувачів освіти до складу комісії повинен входити представник органів студентського самоврядування.

5.4. Комісія створюється терміном на 2 роки.

5.5. Засідання є правомірним, якщо в роботі бере участь не менше двох третин складу комісії; рішення приймається відкритим голосуванням.

6. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності

6.1. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності проводиться Комісією і складається з таких етапів:

6.2. Інформування особи про порушення доброчесності;

6.3. Проведення службового розслідування з метою визначення виду академічної відповідальності за дане порушення.

6.4. Розгляд факту порушення проводиться конфіденційно лише членами Комісії.

6.5. Особа, яка підозрюється, має право:

- Ознайомитись з матеріалами, що розглядаються;

- Бути присутньою на засіданні Комісії з розгляду питання про притягнення до академічної відповідальності.

7. Профілактика плагіату в освітньому процесі

7.1. Профілактика плагіату в Коледжі здійснюється шляхом:

7.2.1. Формування, видання та розповсюдження Рекомендацій з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на матеріали, використані у письмових роботах; пам'яток;

7.3. Запровадження в Коледжі інформаційної роботи щодо використання у науковому письмі інформації з інших джерел та уникнення плагіату, правил опису джерел та оформлення цитувань.

7.4. Науково-педагогічним працівникам та педагогічними працівниками в обов'язковому порядку ознайомити із цим Положенням здобувачів освіти, контролювати й попереджати факти плагіату.

8. Відповідальність науково-педагогічних та педагогічних працівників, здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності

8.1. Відповідно до ч.5 ст. 42 Закону України «Про освіту» основними видами відповідальності науково-педагогічних працівників та педагогічних працівників за порушення академічної доброчесності є:

8.2. Відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

8.3. Позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органівчи займати визначені законом посади.

8.4. Відповідно до ч.6 ст. 42 Закону України «Про освіту» основними видами відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності є:

8.5. Повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, заліктощо);

8.6. Повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

8.7. Усне зауваження від викладача або уповноваженого представника адміністрації (голови циклової комісії);

8.8. Попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності;

8.9. Скерування на додаткове навчання з питань академічної доброчесності;

8.10. Повторне виконання завдання;

8.11. Зниження оцінки за виконання завдання;

8.12. Виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії.

9. Порядок перевірки навчальних, науково-методичних та наукових робіт на наявність академічного плагіату

9.1. Перевірку на наявність або відсутність ознак плагіату здійснює Комісія з етики, академічної доброчесності та управління конфліктами.

9.2. Перевірці на наявність ознак академічного плагіату підлягають:

9.3. Навчальні проекти, реферати тощо;

9.4. Науково-методичні роботи (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки), які на етапі рецензування перевіряються відповідальними на кожній циклової комісії (за приналежністю роботи, яка перевіряється), що призначаються у встановленому порядку;

9.5.Наукові роботи учасників освітнього процесу (рукописи статей, тези доповідей), які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів).

9.6.Перевірка видів робіт проводиться за допомогою програмно-технічних засобів, які дозволяють виявити за результатами перевірки зі встановленням факту наявності чи відсутності текстових та/або ілюстративних запозичень.

9.7.Залежно від поставленого завдання (перевірка тексту, таблиць, ілюстрацій тощо) особа, яка здійснює перевірку, самостійно обирає програмно-технічний засіб, функціональні можливості якого в максимальній мірі задовольняють поставленому завданню.

9.8.Алгоритм перевірки роботи на наявність ознак академічного плагіату за допомогою програмно-технічних засобів та аналізу результатів перевірки визначається окремими складовими.

9.9.Якщо за результатами відповідного аналізу-звіту перевірки роботи на наявність ознак академічного плагіату встановлено коректність посилань на першоджерело, то робота вважається такою, що пройшла внутрішнє рецензування.

9.10.Доцільність більш детального аналізу роботи визначає особа, відповідальна за перевірку.

9.11.Якщо в результаті детальної перевірки роботи встановлено наявність незначних технічних помилок, що виявлені в оглядовій частині роботи, яка не описує безпосереднє авторське дослідження, виявлені текстові, ілюстративні запозичення та парафраза без належного посилання на першоджерело, така робота повертається автору на доопрацювання з можливістю надання на повторну перевірку.

9.12.Якщо в результаті детальної перевірки роботи відповідальним за перевірку встановлено факт наявності навмисних текстових та ілюстративних спотворень, спроб укриття запозичень, наявності у роботах ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами або інші прояви академічного плагіату, то вона (залежно від типу роботи), вважається такою, що не пройшла внутрішнє рецензування. В такому випадку автор (автори) роботи притягаються до академічної відповідальності.

9.13.Причини недопущення роботи до друку зазначаються у протоколі перевірки.

10.Прикінцеві положення

10.1.Положення про дотримання академічної доброчесності схвалюються

Педагогічною радою Коледжа.

10.2.Зміни та доповнення до даного положення можуть вноситися директором.

10.3.Студенти та педагогічні працівники Коледжа повинні неухильно дотримуватися норм цього Положення.